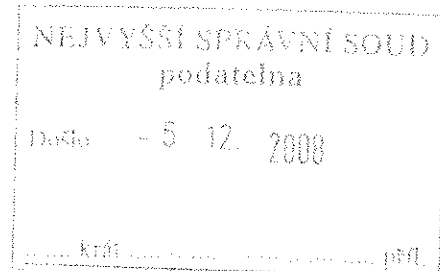

V Praze dne 24.11.2008
Č.j.: MV-81103-2/VS-2008

Nejvyšší správní soud
Brno

Návrh na zahájení řízení před Nejvyšším správním soudem

Navrhovatel: Vláda České republiky
Nábř. E. Beneše 4
125 11 Praha 1 – Malá Strana

Zastoupená: JUDr. Václavem Hencychem
vrchní ředitel Sekce archivnictví a všeobecné správy
Ministerstvo vnitra
Náměstí Hrdinů č. 3
140 21 Praha 4

Odpůrce: Dělnická strana
se sídlem Ciolkovského 853, 161 00 Praha 6

Věc: Návrh na rozpuštění politické strany **Dělnická strana** na základě § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů

I.

Dne 20. prosince 2002 byla Ministerstvem vnitra (dále jen „ministerstvo“) registrována pod čj. VS-7089/SDR/1-2002 politická strana s názvem Nová síla, IČ: 26614278, se sídlem Ciolkovského 853, 161 00 Praha 6. Uvedená politická strana na základě oznámení o změně stanov, registrované dne 22.1.2003, změnila svůj název na Dělnická strana. Při posuzování stanov v rámci registračního řízení ve smyslu § 8 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 424/1991 Sb.“), a následně i § 11 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb., dospělo ministerstvo k závěru, že stanovy jmenované strany jsou v souladu jak s citovaným zákonem, tak s Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod. Dle programových cílů strany je Dělnická strana „středovou politickou stranou, která ve svých řadách sdružuje občany všech profesí a usiluje o to, aby Česká republika byla v rámci evropského společenství demokratickým, humánním, silným a ekonomicky prosperujícím státem s parlamentním pluralitním politickým systémem. Dělnická strana považuje za svoji prioritu samostatnou a suverénní Českou republiku, spolupracující se všemi státy na rovnocenné úrovni“.

Důkaz: stanovy Dělnické strany

II.

Podle § 4 zákona č. 424/1991 Sb. nemohou vyvíjet činnost politické strany a politická hnutí (dále jen „strana a hnutí“),

- a) které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu,
- b) které nemají demokratické stanovy nebo nemají demokraticky ustanovené orgány,
- c) které směřují k uchopení a držení moci zamezujícím druhým stranám a hnutím ucházet se ústavními prostředky o moc nebo které směřují k potlačení rovnoprávnosti občanů,
- d) jejichž program nebo činnost ohrožují mravnost, veřejný pořádek nebo práva a svobodu občanů.

V roce 2007 a 2008 obdržela vláda České republiky i ministerstvo dva podněty upozorňující na antidemokratické a antisemitské aktivity Dělnické strany a požadující její rozpuštění, aniž by však byly tyto podněty adekvátně doloženy. Nicméně lze konstatovat, že právě počátkem roku 2008 došlo dle poznatků Policie České republiky k výraznému posunu v aktivitách Dělnické strany, které ji zejména v důsledku její spolupráce s neregistrovaným Národním odporem staví do pozice blízké ultranacionalistickým uskupením. Dle „Informace o problematice extremismu na území České republiky v roce 2007“, jež tvoří samostatnou přílohu č. 2 Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2007, vzaté na vědomí vládou České republiky usnesením č. 549 ze dne 14. května 2008, zastává Národní odpor dominantní roli na české neonacistické scéně. Postupnou radikalizaci aktivit Dělnické strany, s níž ještě v roce 2007 nebyly v rámci uvedené informace spojovány negativní poznatky, potvrzuje i prohlášení Tiskového odboru Dělnické strany ze dne 17. října 2008, podle něhož: „...*Dělnická strana vyhláší nulovou toleranci k polistopadovému politickému systému, po jehož odstranění již delší dobu voláme. V praxi to znamená rozpuštění stávajících parlamentních stran a prošetření všech jejich zločinů po roce 1989. Tento revoluční zvrat si ovšem vyžádá celonárodní účast, a právě k ní naše strana bude v následujících dnech a týdnech obyvatelstvo země mobilizovat.*“

Je-li činnost strany a hnutí v rozporu s § 4 zákona č. 424/1991 Sb., může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti nebo rozpuštění strany a hnutí, a to na základě § 13 odst. 6 a § 14 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb.

Podle závěru Ústavního soudu vyjádřeného v jeho nálezu ze dne 18.10.1995, Pl. US 26/94 postihuje formulace § 4 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb. (porušování ústavy a zákona) činnost, která se dotýká demokratických základů státu; proto také nemohou činnost vyvíjet strany a hnutí, které nejen pouze porušily (některý) zákon, ale takové, které porušují zákony. V této formulaci je vyjádřen prvek trvalosti, perpetuálního chování politické strany nebo politického hnutí, které právě tímto opakovaným porušováním zákonů se chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu.

K podání návrhu na rozpuštění strany a hnutí je v souladu s ustanovením § 15 zákona č. 424/1991 Sb. příslušná vláda. Na jedné straně tak musí dojít k závěru, že jsou dány přesvědčivé důvody pro natolik razantní zásah do činnosti příslušného politického subjektu, kterým je na základě rozhodnutí soudu až jeho rozpuštění. Na druhé straně musí při svém posouzení vycházet z ochrany práva se sdružovat, jako jednoho z politických práv, požívajícího ústavní ochrany a zároveň z ochrany politického systému založeného na volné soutěži politických stran.

Nepochybným však je fakt, že výkon shora uvedených práv lze v souladu s čl. 20 odst. 3 Listiny základních práv a svobod omezit, a to v případě stanoveném v zákoně, je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých.

V souladu s již citovanými důvody, pro které zákon č. 424/1991 Sb. předpokládá zásah do činnosti stran a hnutí, se vláda zabývala konkrétními aktivitami Dělnické strany.

V této souvislosti bylo zjištěno, že činnost Dělnické strany je v kolizi se zákonem č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „shromažďovací zákon“). Ačkoliv § 5 shromažďovacího zákona ukládá svolavatelům shromáždění povinnost oznámit konání shromáždění příslušnému úřadu, Dělnická strana tuto povinnost v posledním období opakovaně záměrně neplnila.

Dne 16.8.2008 se mělo v Hradci Králové uskutečnit hudebně-politické odpoledne – DEN SVOBODY. Poté, co bylo na základě obdržených informací o faktickém účelu akce, tedy srazu krajní pravice a neonacistů, konání tohoto shromáždění Magistrátem města Hradec Králové zakázáno, předseda Dělnické strany a další reprezentanti této strany ve spolupráci s Národním odporem iniciovali v uvedený den uskutečnění tzv. spontánní demonstrace, představované pochodem z vlakového nádraží na Ulrichovo náměstí, kterého se účastnilo cca 300 stoupenců krajní pravice. Veřejně, nejprve zejména před médii, Tomáš Vandas, předseda Dělnické strany, prohlásil, že se jedná o procházku za krásami města a během projevu svoje prohlášení doplnil o skutečnost, že sice akce tohoto typu nebyla nahlášena, ale dle zákona o shromažďování se jedná pouze o přestupek a rozhodnutí příslušného správního orgánu je připraven strpět a případně finanční sankci uhradit.

Obdobná situace nastala dne 18.10.2008 v Litvínově, kdy Dělnická strana spolu s Národním odporem zorganizovala protestní setkání označené jako „Protest Národního odporu a Dělnické strany proti černému teroru“. V této souvislosti proběhlo na internetu několik pozvánek s odkazem na videozáznam konfliktu, k němuž došlo dne 4.10.2008 v Janově mezi místními

Romy a členy Dělnické strany, kteří v uvedený den „vpochodovali“ do Janova za účelem údajného monitoringu života v této části Litvínova. Předmětná pozvánka obsahovala zároveň výzvu k následnému pochodu na sídliště Janov, jak vyplývá z její následné citace: *„V sobotu 18.10.2008 ve 13.30 hod. proběhne v Litvínově protestní shromáždění proti cikánskému teroru, s jeho vzrůstajícími tendencemi se můžeme setkat v našem každodenním životě. Poslední kapkou do pomyslného poháru trpělivosti bylo cikánské „vystoupení“ minulý týden na sídlišti Janov. Rasistické nadávky, výhružky, napadání... To vše za asistence policie, která celému incidentu jen mlčky přihlížela. Voláme tedy všechny nespokojené slušné lidi na náměstí Míru v centru Litvínova k protestnímu setkání a následnému pochodu na sídliště Janov. Řekněme dost cikánskému teroru, policejní zbahělosti a státní podpoře tohoto šílenství.“*

Opětovně tedy nebylo toto „protestní shromáždění“ spojené s pochodem v souladu se shromažďovacím zákonem řádně a v termínu oznámeno příslušnému orgánu státní správy. S ohledem na charakter a zmíněné pozvánky nelze chápat tuto akci Dělnické strany jako shromáždění, které nepodléhá oznamovací povinnosti ani jako shromáždění občanů k účelu uvedenému v § 1 odst. 2 shromažďovacího zákona, tzn. k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, k výměně informací a názorů a k účasti na řešení veřejných a jiných společenských záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek, které nebylo svoláno.

Zároveň nelze pominout následující okolnosti. Akce Národního odporu jsou mediálně známé, neboť proti jejich účastníkům bylo v minulosti nutno opakovaně uplatnit zásah policie (v roce 2007 se např. jednalo o květnový pochod Národního odporu v Brně či pokus o pochod Starým židovským městem v Praze v den výročí tzv. „Křišťálové noci“). Mezi jeho přívrženci byla i ve výše uvedeném případě vedena mohutná kampaň za dosažení maximálního počtu účastníků. V této souvislosti je třeba vzít v úvahu, že Národní odpor vznikl z pražské odnože české pobočky militantní neonacistické organizace Blood and Honour. Tato organizace je součástí mezinárodního neonacistického hnutí, které je postaveno na nadřazenosti bílé rasy a zcela otevřeně se hlásí k ideologii nacionálního socialismu, a to jednak prostřednictvím internetových stránek, tak i pořádáním koncertů neonacistických skupin. Používané symboly a kombinace barev zcela jasně odkazují k hitlerovskému Německu. Součástí ideologie Národního odporu je i otevřený antisemitismus. Jeho činnost směřuje k potlačení práv a svobod jiných osob, propaguje národní socialismus, útočí na územní celistvost a historickou kontinuitu České republiky. Veřejná shromáždění využívá k demonstraci síly, zastrašování zejména příslušníků menšin, popírání, schvalování a ospravedlňování nacistické genocidy. Tyto skutečnosti ve spojitosti s důvodem zorganizování akce a s cílovým místem následného pochodu výslovně prezentovaným v předneseném projevu zástupce Dělnické strany tak apriori vylučovaly její pokojný průběh. Tohoto rizika si musela být Dělnická strana vědoma. Neučinila přitom nic ani pro to, aby došlo k pokojnému rozchodu účastníků, poté co bylo přítomným zástupcem Městského úřadu Litvínov přistoupeno k uplatnění postupu podle § 12 odst. 3 shromažďovacího zákona. Nelze proto než konstatovat, že Dělnická strana svým postojem cíleně též zapříčinila narušení veřejného pořádku, jež si vyžádalo zásah pořádkových složek policie.

Přihlášení se Dělnické strany k protestní akci na náměstí Míru jednoznačně potvrzuje rovněž záznam z jejího průběhu pořízený policií. Dle tohoto záznamu se dav černě oděných osob (tzv. black-block oblečení), z nichž někteří měly kuklami a šátky zamaskované obličejy, přesunul do východní části náměstí a ve 14.25 hod. vystoupil jako první z řečníků Jiří Šlégr, který svou řeč započal slovy: *„Já vás tady všechny zdravím, jménem svým, jménem Dělnické strany a jménem předsedy Tomáše Vandase, se kterým jsem právě hovořil. Ten vám všem děkuje, že jste se dnes sešli podpořit nejen Dělnickou stranu, ale i protestovat proti černému rasismu, který jsme před čtrnácti dny všichni viděli...(potlesk). Všichni zde žijeme a všichni vidíme, jak to tady chodí. Bílí*

lidé nemají vůbec právo na to, aby zde žili. Zato černí dostávají sociální dávky, na které jim přispíváme my... (přerušeno potleskem). Proč je sídliště Janov dnes v tak devastátním stavu, vždyť dřív to bylo krásné sídliště a prostě dneska tam černí mafiáni všechno vlastní a policie je jen jejich loutkou. My jsme se tu dnes sešli, abychom řekli své ne černému rasismu, řekli své ne dalším přistěhovalcům, řekli své ne, že je tady nechceme, že je nechceme podporovat, že je nechceme žít z našich daní a ze všeho, co jim dáváme... (potlesk). Já se omlouvám, že dnes nemám připravený žádný další proslov, všechno se to odehrálo tak rychle...". **V závěru svého projevu se obrátil k účastníkům akce s prohlášením, že do Janova půjdou později.**

Rovněž vystoupení dalších řečníků potvrdila aktivní účast Dělnické strany na zorganizování demonstrace a její odpovědnost za problémy s ní spojené. Pavel Anderle ve svém projevu uvedl: "...chtěl bych tady všechny přivítat..., ale také aktivisty Dělnické strany..." a Jiří Tůma: "...jsem rád, že vás tady vidím tolik a nevidím jen Dělnickou stranu..."

Na základě výše uvedených poznatků týkajících se realizace shromažďovacího práva Dělnickou stranou je tudíž třeba konstatovat opakované porušení shromažďovacího zákona. Porušování tohoto zákona přitom představuje důvod zásahu srovnatelný se stavem, kdy dochází k pozastavení a následně až rozpuštění strany a hnutí z jiných zákonem č. 424/1991 Sb. stanovených důvodů. Ve smyslu § 18 zákona č. 424/1991 Sb. a v souladu s již ustálenou judikaturou dochází k rozpuštění strany a hnutí z důvodu opakovaného nepředložení výroční finanční zprávy Poslanecké sněmovně. Z hlediska důsledků kolizního jednání strany a hnutí s příslušnými právními normami je tudíž nerozhodné, jakou míru porušení představuje nezákonné jednání strany a hnutí.

Lze mít proto za to, že činnost Dělnické strany je v rozporu s § 4 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb., dle kterého nemohou vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony, jakož i s § 4 písm. d) téhož zákona, neboť činností strany je ohrožován též veřejný pořádek.

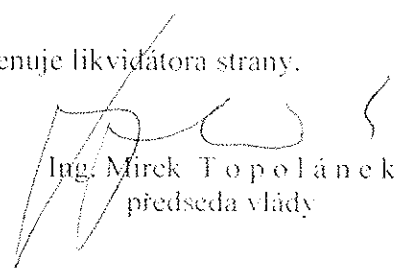
V daném případě vláda posuzovala i žalobní návrh na pozastavení činnosti Dělnické strany. V této souvislosti bylo zohledněno, že s ohledem na věcné vymezení vady v činnosti Dělnické strany nepřichází podání takového návrhu v kontextu s § 14 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb. v úvahu.

Důkaz: pozvánka zveřejněná na www.odpor.org
 sdělení Tiskového odboru DS na www.delnickastrana.cz
 vyjádření Magistrátu města Hradec Králové
 vyjádření Městského úřadu Litvínov
 informace Policie ČR ze dne 4.10.2007

III.

Na základě výše uvedených skutečností vláda navrhuje, aby Nejvyšší správní soud po provedení řízení vydal toto r o z h o d n u t í :

Dělnická strana se rozpouští. Nejvyšší správní soud jmenuje likvidátora strany.

Ing. Mirek Topolánek
 předseda vlády